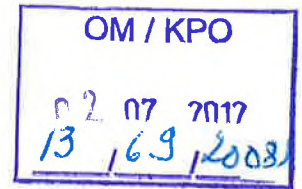

29.6.2012

Oikeusministeriö
Kriminaalipoliittinen osasto
PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO

Lausunto yhdyskuntaseuraamuksia koskevan lainsäädännön kokonaisuudistusta valmistelleen toimikunnan mietinnöstä

Yhdyskuntaseuraamustoimikunnan mietintö on perusteellinen. Mietinnöstä käy ilmi nykylainsäädännön muutostarpeet ja esitetyt muutokset. Turun kaupunki puoltaa mietinnön esitystä ja korostettua tavoitetta edistää yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanossa tuomitun sosiaalisen selviytymisen edistämistä ja rikoksettoman elämän valmiuksien lisäämistä.

Turun kaupunki haluaa korostaa erikseen seuraavia mietinnössä esiintuotuja seikkoja:

1. Kuntatalouden haastavan tilanteen vuoksi kunnille ei tule säätää uusia tehtäviä ilman vastaavan määrärahan osoittamista. Eduskunta onkin marraskuussa 2011 valvontarangaistuksesta annetun lain eduskuntakäsittelyn yhteydessä edellyttänyt, että valvontarangaistuksen käyttöönotolla ei aiheuteta kunnille lisäkustannuksia. Toimikunnan mietinnössä kustannusvastuun rajanveto vaikuttaa selvältä: Rikosseuraamuslaitos maksaa seuraamuksen täytäntöönpanoon sisältyvän toiminnan ja kotikunta toiminnot ja palvelut, jotka kuuluvat rikoksenteikijälle kuntalaisena. Käytännön työssä on tullut ja tulee rajanveto-ongelmia. Nämä tulee kyetä hoitamaan siten, ettei mietinnön lakiehdotusten hyväksyttävä tavoite vaarannu. On määriteltävä yksityiskohtaisesti, mikä on yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanoon kuuluvaa toimintaa, ja mikä kunnan vastuulla olevaa täytäntöönpanoon liittyvää tukitoimintaa. Jos jokin asia on jäänyt tämän määrittelyn ulkopuolelle, sen tulee kuulua Rikosseuraamuslaitoksen kustannusvastuulle. Muutoin on vaarana, että sosiaaliviranomaiset ja Rikosseuraamuslaitos ajautuvat jo ensi vaiheessa ristiriitaan kustannusten jakamisesta ja tuomitun tarkoituksenmukainen yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpano jää sivuosaan.
2. Mietintö perustuu ajatukseen Rikosseuraamuslaitoksen ja tuomitun kotikunnan sosiaaliviranomaisten välisestä tiiviistä yhteistyöstä jo kartoitettaessa epäillyn elinolosuhteita ja tukitoimenpiteiden tarvetta. Tämä kartoitus tulee voida tehdä kunnan sosiaalitoimen senhetkisillä resursseilla ja hyödyntäen epäillyn/tuomitun sosiaalitoimessa jo olevaa dokumentaatiota. Yhteistyön jatkuisi sovitettaessa kunnan tukitoimia ja yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanoa yhteen. Edelleen kunnan sosiaaliviranomaisten tulisi ottaa huomioon myös tukitoimien jatkuvuuden turvaaminen rangaistuksen tultua suoritetuksi. Yhteistyö on kerrotussa muodossa nykyistä laajempaa ja moninaisempaa. Mietinnön tavoitteiden toteutumisen kannalta on huolehdittava siitä, että kunnan sosiaaliviranomaiset saavat riittävän

ohjeistuksen ja koulutuksen paitsi kustannusvastuun jakaantumisesta käytännössä, myös yhteistyön tavoitteista ja sisällöstä.

3. Esimerkiksi kunnan päihdehuollon tukitoimien vaihtoehdot eivät tällä hetkellä välttämättä sovellu kaikkiin yksilöllisiin yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosuunnitelmiin. Jos näitä tai muita tukitoimien vaihtoehtoja on lisättävä tai kehitettävä täytäntöönpanosuunnitelmien edellyttämällä tavalla, kuuluvat tästä työstä aiheutuvat kustannukset Rikosseuraamuslaitoksen kannettaviksi.
4. Turun kaupungin käsityksen mukaan rikoksesta tuomittua ei voi asettaa kuntouttavien toimenpiteiden saajana muiden kuntalaisten edelle. Vuokra-asuntojen osalta asia on ratkaistavissa siten, että Rikosseuraamuslaitos vuokraa rikosseuraamusten täytäntöönpanossa tarvittavat vuokra-asunnot, jolloin kunnan vuokra-asuntojonossa ei tapahtuisi "rikosperusteista" ohittamista. Toinen vaihtoehto on käyttää hyväksi kriminaalihuollon laajaa kolmannen sektorin toimikenttää vuokra-asunto-ongelman ratkaisuun.

Turun kaupunki

Aleksi Randell
kaupunginjohtaja

Tomi Sundholm
johtava kaupunginlakimies